

Містер Р. Чілден увесь тиждень з тривогою перевіряв пошту. Однак цінна посилка зі Штатів Скелястих Гір так і не надійшла. «Клієнт буде незадоволений», — подумав він, коли у п'ятницю вранці відкрив магазин і на підлозі біля щілини для пошти не побачив нічого, крім листів.

Наливши собі розчинного чаю з п'ятицентового настінного автомата, Чілден узяв віник і почав підмітати. Незабаром його крамниця «Американські художні ремесла» була готова до нового дня: усе так і сяє, каса повна решти, свіжі чорнобривці у вазі, по радіо лунає фонова музика. За вікном бізнесмени поспішали тротуарами до своїх офісів на Монтгомері-стрит. Удалині проїхав фунікулер. Чілден зупинився, щоб помилуватися. Жінки у довгих яскравих шовкових сукнях... На них він теж дивився. А потім задзвонив телефон, і він розвернувся, щоб відповісти.

— Так, — сказав у відповідь знайомий голос, і в Чілдена впало серце, — це містер Тагомі. Вербувальний плакат часів Громадянської війни для мене ще не прибув, сер? Нагадую, що ви обіцяли його ще минулого тижня.

Нервовий, різкий голос на межі ввічливості ледь тримався у рамках кодексу.

— Містере Чілден, сер, хіба я не вносив передоплату з цією умовою? Ви розумієте, що це подарунок? Для клієнта. Я пояснював.

— Оплачені моїм власним коштом додаткові запити, — почав Чілден, — з приводу обіцяної вам посилки, яка, як ви розумієте, містере Тагомі, сер, має бути доставлена не з цього регіону, і відтак...

— Отже, ви її не отримали, — перервав його містер Тагомі.

— Ні, містере Тагомі, сер.

Холодна тиша.

— Я більше не можу чекати, — сказав Тагомі.

— Так, сер.

Чілден похмуро дивився крізь вітрину на теплий сонячний день і офісні будівлі Сан-Франциско.

— Тоді потрібна заміна. Що ви порекомендуєте, містере Чілдан?

Тагомі навмисне перекривив його прізвище. Згідно з кодексом, це було образою, від якої у Чілдена запалахкотіли вуха. У нього вибили землю з-під ніг, ця ситуація страшенно його принижувала.

Надії, страхи та гризоти Роберта Чілдена піднялися і росли, затягуючи його, мов драговина, не даючи говорити. Він почав затинатися, утримуючи слухавку липкою від поту рукою. Повітря в магазині пахло чорнобривцями, музика лунала й далі, але йому здавалося, ніби він тоне у якомусь далекому морі.

— Ну, — спромігся він вичавити з себе, — олійниця. Морозивниця приблизно 1900 року.

Мозок відмовлявся думати. Саме тоді, коли ти про це забуваєш. Коли обманюєш себе. Йому було тридцять вісім років. Він іще пам'ятав довоєнні дні. Інші часи. Франклін Делано Рузвельт і Всесвітній ярмарок. Кращий світ, який залишився у минулому.

— Чи міг би я принести різні цінні екземпляри до вашого офісу? — пробурмотів він.

— Ваші сережки,— пробурмотів він,— ви не тут їх купили?

— Ні, вдома,— відповіла вона.

Чілден кивнув головою. Ніякого сучасного американського мистецтва: у такому магазині, як його, було місце лише для минулого.

— Ви надовго тут? У нашому Сан-Франциско? — запитав він.

— Я тут на невизначений термін,— сказав чоловік,— при Комісії з розслідування умов життя у неблагополучних регіонах.

Його обличчя випромінювало гордість. Не військовий. Не один із цих неотесаних новобранців із жуйками в роті, які з жадібними обличчями вешталися по Маркет-стрит, витріщаючись на вульгарні шоу, порнофільми, тири, дешеві нічні клуби, обвішані фотографіями білявок середнього віку, що позирали скоса, затиснувши пипки грудей між своїх зморщених пальців... Нетрища задрипаних барів, де панував джаз — такою стала майже вся рівнинна частина Сан-Франциско, перекошені халупи з дошок під бляшаними дахами, що почали рости на руїнах ще до того, як встигла упасти остання бомба. Ні, цей чоловік належав до еліти. Культурний, освічений, навіть більшою мірою, ніж містер Тагомі, який як-не-як був чиновником високого рангу у Торговому представництві на Тихоокеанському узбережжі. Тагомі був уже літньою людиною. Його погляди сформувалися у часи Військового уряду.

— Ви шукаєте традиційні вироби американського етнічного мистецтва на подарунок? Або, можливо, для вашого нового помешкання?..

Якщо друге... Серце в нього стрепенулося.

— Саме так,— відповіла дівчина,— ми почали облаштовувати квартиру. Ще не зовсім визначилися. Гадаєте, ви могли б нам щось порадити?